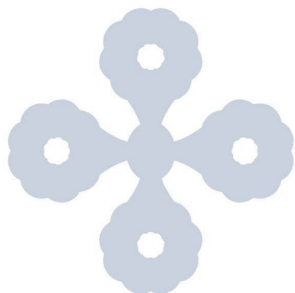

Mojca Ravnik

Pogovori z ljudmi iz Ukev

Videodokumentacija iz let 2006 do 2009,
posneta za dokumentarni film o ukovškem žeganju

Uvod

V članku želim obnoviti spomine na čas med leti 2006 in 2009, ko smo sodelavci Inštituta za slovensko narodopisje Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ISN ZRC SAZU) iz Ljubljane snemali video v Ukvah, lepi in izjemno zanimivi vasi v Kanalski dolini. Video so snemali Naško Križnar, Sašo Kuharič in Miha Peče, sama pa sem strokovno sodelovala. To je bilo čudovito delo, polno srečanj z gostoljubnimi ljudmi, ki so bili vedno pripravljeni na pogovor. Bili smo jim hvaležni, da so privolili v snemanje njihovih pričevanj. Brez njih naše delo sploh ne bi bilo možno.

Naj povem, da smo leta 2006 pričeli snemati z namenom, da ustvarimo dokumentarni film o žegnanju, največjem vaškem in cerkvenem prazniku. Načrtovali smo, da se bomo spomladi seznanili z dogajanjem, posneli vas in pogovore z ljudmi, nato pa samo praznovanje in morda po njem še kaj, kar bi se nam zdelo potrebno dodati. A snemanje se je nepredvideno zavleklo kar na štiri leta, ker so v vasi potekala obsežna obnovitvena dela po katastrofalni povodnji, ki je leta 2003 velik del vasi poškodovala, hiše zasula z blatom, poškodovala cerkev, razdrla brežine potokov in ceste na planini. Našega video dokumentiranja seveda nismo mogli omejiti le na izredne razmere, zato smo čakali, da bo vas obnovljena in vmes leto za letom snemali, poleg tega pa se nam je zdelo dodatno zanimivo prav to,

kako so se prizorišča in samo dogajanje praznika prilagajali gradbiščem v vasi; tako smo zadnjič snemali šele leta 2009, ko je bila slavnostna maša ponovno v obnovljeni cerkvi. V tem času smo vas in vaščane vse bolj spoznavali in med drugim odkrili tudi njihove izjemno zanimive božično-novoletne šege, tako da smo tudi te posneli na video.

Po zaključku snemanj sem sama nadaljevala z raziskavo in leta 2015 izdala knjigo *Na žegen! Žegnanje in drugi prazniki z rekruti v Ukvah v Kanalski dolini* (Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana). Istega leta smo zaključili tudi dokumentarni film z naslovom *Pesmi na žegnanju v Ukvah*, ki smo ga predvajali v Ukvah na predvečer žegnanja 21. 7. 2018.

Že med snemanji v Ukvah smo se zavedali, da v filmu ne bomo mogli prikazati vsega bogatega dogajanja na žegnanju in da tudi vsega posnetega gradiva, naj je bilo še tako zanimivo in lepo, vanj ne bomo mogli vključiti. Morali smo izbrati vodilno nit filma in odločili smo se, da bomo žegnanje prikazali skozi petje in pesmi, ker so vodilna nit celotnega praznovanja in izraz žive pevske tradicije, ki je za Ukve tako zelo značilna.

V članku želim kratko povzeti vsebino posnetkov, ki v filmu niso bili prikazani, a predstavljajo dragoceno zbirko pričevanj o Ukvah, o življenjskih usodah njihovih prebivalcev in njihovi občudovanja vredni ustvarjalnosti in vztrajnosti.

Priprave na snemanje

Prve informacije o žegnanju v Ukvah, ki ga domačini imenujejo *žégan/Kirchtag/sagra* (v nadaljevanju besedila uporabljam poknjženo narečno besedo *žegen*), smo dobili iz literature in od prijateljev, poznavalcev Kanalske doline. Ukovski žegen je po mnenju mnogih najlepši praznik vaške in cerkvene skupnosti v vsej Kanalski dolini, ker ohranja živo njeno izvorno kulturno izročilo. Praznujejo ga na sv. Jakoba, 25. julija, oziroma na temu dnevu najbližjo nedeljo. Po jutranji maši se ljudje zberejo pred cerkvijo, zaigra muzika in zapoje konta – tako imenujejo pevce, ki se postavijo v krog, nato pa prevzamejo vodilno vlogo *agrúte*, rekruti, to so fantje, stari 18 let, kot so bili v času vojaške obveznosti stari naborniki, skupaj z dekleti iste starosti. Najprej drug drugemu pripnejo *púšálče*, pušeljce

Pogovor s Simonom Preschernom v njegovi koči na Ukovški planini, 10. maj 2006.

iz nagljev, rožmarina in roženkravta, ki jih nato pripejo še pevcem in muzikantom, tem ponudijo tudi vino, nato zaplešejo, po nekaj pesmih in plesih pa vodijo sprevod skozi vas s postanki pred gostilnami s petjem, muziko in plesom. Praznovanje se zaključí z večernim plesom in zabavo ob hrani in pijači.

Pred pričetkom snemanj smo se seveda morali o vsem bolje poučiti. Najprej pa sva se z Naškom Križnarjem oglasila pri Simonu Preschernu, ki sem ga slučajno spoznala že ob nekem prejšnjem obisku Ukev, ko me je navdušil s poglobljenim in doživetim poznavanjem zgodovine in kulture teh krajev. Že takrat me je povabil, da se lahko vedno oglasim pri njem, če me bo še kaj zanimalo. Maja 2006 naju je s svojim avtom odpeljal na Ukovško planino in odprl svojo kočó, kjer nama je pripovedoval o tem, kako se je nekdaj živelo na planini in kakšna je danes situacija, pa tudi o političnih,

gospodarskih in socialnih težavah tukajšnjih ljudi v preteklosti in danes. Naško je po poti snemal tudi prizore obnovitvenih del na planini in v vasi.

S Simonom Preschernom smo se še večkrat srečali, obiskali smo ga tudi na njegovem domu na Trbižu. Pripovedoval nam je tudi o svoji ljubezni do filmanja in pokazal množico paketkov super 8 mm filmčkov, ki jih je posnel v Ukvah, Žabnicah in na Trbižu in tudi na svojih potovanjih po svetu. Filme, posnete v domačih krajih, smo na inštitutu tudi digitalizirali.

Glede tega, na koga naj se obrnemo, da bi čim natančneje izvedeli, kako poteka žeganje, nam je na začetku svetoval Rudi Barthalot, predsednik SKD Planika. Tako smo poiskali Antonietto Preschern in Rosvito Schnabl, ki sta se prijazno odzvali in smo se res srečali *Pr Karantu*, ki je bila takrat osrednja vaška gostilna. Povedali sta, da so nekdaj vse pripravili rekruti, sedaj pa je dela preveč in se zato že od pomladi sestaja širša

Antionietta Preschern in Rosvita Schnabl med pogovorom o pripravah na žegen, 2. 6. 2006.

Oče Bartolomeo, sin Daniele Zelloth in vnuk med pogovorom pri njih doma, 16. 6. 2006.

skupina deklet, ki so že bile vrstnice rekrutov, prijateljic in prijateljev, vodja cerkvenih pevcev in predstavnik gasilcev. Razdelijo si delo, se dogovorijo o nabavi pijače in hrane, naročijo muziko in raznesejo letake od Trbiža do Tablje in v bližnje kraje v Avstriji in Sloveniji. Vaščanke pa prevzamejo peko sladice. Prizadevajo si sestaviti čim pestrejši spored praznovanja, da je privlačno za mlade in stare obiskovalce. Antonietta nam je tudi pozneje veliko pomagala z navodili, kje in kako se bo odvijalo praznovanje, da smo lahko načrtovali snemanja.

V Ukvah imajo v vseh vaških prireditvah vidno vlogo gasilci, kar ima tudi simbolični pomen; v vasi, ki je tako zelo izpostavljena

naravnim nesrečam, kot so poplave, požari in potresi, so gasilci tisti, ki prvi in najbolj učinkovito pomagajo reševati ljudi in imovino. V žegnanju pomagajo pri težjih delih, usmerjajo promet in nasploh skrbijo, da vse poteka, kakor mora. O tem sta nam na svojem domu pripovedovala Bartolomeo in Daniele Zelloth, oče in sin, prejšnji in sedanji predsednik gasilcev.

Dnevi pred žegnanjsko nedeljo

Po starem je praznik trajal le en dan. Veselo razpoloženje so ustvarili domačini skupaj z obiskovalci iz sosednjih vasi in iz Avstrije, predvsem iz Ziljske doline. Z Ziljani so bili Ukljani zelo povezani, kajti poleti so pasli živino na sosednjih planinah, govorili isto narečje, se družili in tudi z medsebojnimi porokami sorodstveno povezali. Za žegnanje so vsi prišli s planine, veliko peli in če je bil kakšen harmonikar, tudi zaplesali. S spreminjanjem družbene sestave vasi, ko je mladine manj in tudi sorodniki ne morejo vedno priti, so pričeli širiti program praznovanja in prirejati večerne plesne s priljubljenimi ansambli, s čemer pa so povezani tudi stroški.

Družina Preschern, Bažon pri spravilu sena

Gospo Rozo Preschern, Bažon smo med grabljenjem sena ustavili za kratek pogovor o žegnu in življenju na planini.

Družina Preschern, Bažon se odpravlja s planine domov v petek popoldne, pred večernim odprtjem praznovanja.

Ukovška planina, 21. 7. 2006.

V letih naših snemanj je praznovanje trajalo od petka do nedelje ali v soboto in nedeljo, leta 2007 pa samo v nedeljo. V petek in soboto so se vrstile družabne igre, tudi s humanitarnimi nameni, koncerti, plesi in zabave s hrano in pijačo. A nedelja je še vedno glavni praznični dan.

Danes so bajte na Ukovški planini večinoma počitniške hišice, a v letih naših snemanj je nekaj družin še tam paslo živino, kosilo travnike in spravljalo seno v planinske senike. Leta 2006 smo snemali družino Preschern, Bažon, ko so v petek popoldne hiteli s spravilom sena, da bi še pravočasno prišli v vas na odprtje. Vnuk in zet sta bila člana mladega ansambla »Opice band«, ki je zvečer prvokrat igral za ples, zet je v nedeljo igral v ansamblu »Doganîrs«, ki je spremljal konto, vnuk in vnukinja pa na koncertu »Gruppo bandistico Valcanale« v nedeljo popoldne.

Na planini je imela na ta dan košnjo tudi družina Preschern, Pulinč. Gospodar nam je povedal, da bodo morali v kratkem staro bajto zapustiti, ker je v povodnji 2003 usad spodnesel zemljišče pod njo, tako da ji grozi, da se bo porušila. Preselili se bodo na drugi del planine, kjer je nova bajta že stala. Pripovedoval nam je o življenju na planini in s kakšnim veseljem so včasih hodili s planine v vas na žeganje. V njegovi pripovedi je bilo čutiti tesno navezanost na planino in vas. Še vedno je kot pastir imel na skrbi vso živino kmetov, ki so imeli pravico do paše na skupni planini.

Na odprtju žegna v petek zvečer so se domačini razveselili »Opice banda«, ansambla mladih nadarjenih fantov, ki je ta večer prvokrat nastopil in igral za ples. Mladi in stari obiskovalci so njihovo igranje

Giuseppe Preschern
Pulinč pred bajto, ki jo
bodo morali v kratkem
zapustiti. Ukovška
planina, 21. 7. 2006.

radi poslušali in veselo zaplesali, očitno ponosni in zadovoljni, da so se njihovi mladi spravili skupaj.

Najpomembnejši in najvidnejši simbol žegna je pušeljc, ki si ga po maši rekruti in dekleta najprej pripnejo drug drugemu, nato pa še pevcem in muzikantom. Pripravijo jih dekleta, ki so v tem letu vrstnice rekrutov. Leta 2006 so se zbrale v soboto dopoldne v gostilniški sobi *Pr Karantu*. Od treh sta dve bili vrstnici rekrutov, tretja pa je to bila v preteklem letu in je z veseljem prišla pomagat, ker je že vedela, kako je treba vse narediti. Na naše vprašanje, kaj njim in mladim nasploh pomeni žegen in kakšen je simbolni pomen pušeljca, so pripovedovale z resničnim navdušenjem, da njegove barve in vonj simbolizirajo veselje do življenja, ljubezen in harmonijo med ljudmi, da simboliko pušeljcev zelo spoštujejo in da na obrazih vseh, ki jim ga pripnejo, zasijeta veselje in ponos. Pušeljc je spomin, ki ga hraniš za vedno.

»Opica band« prvokrat
igra za ples na odprtju
žegna v petek zvečer,
21. 7. 2006.

Med pripravami in tudi med snemanjem nam je veliko pomagal Oswald Errath, zborovodja in organist cerkvenega pevskega zbora. Izvira iz glasbene družine, doma so vsi peli ali igrali kako glasbilo. V glasbeno šolo ni hodil, a se je vedno zanimal za glasbo, poslušal petje v cerkvi, si zapisoval, kaj so peli, hodil k organistu in tudi, ko je bil v šoli v Gorici, je obiskoval tamkajšnjega organista. Pripovedoval nam je, da je bilo v vasi cerkveno petje po-

vezano z ljudskim petjem, pevci so po maši šli v gostilno in tam naprej prepevali, na žegnu pa cerkveni pevci pojejo v konti, stari z mladimi. Glasbeno nadarjen in predan glasbenemu izročilu je prevzel vodenje cerkvenega zbora, ki slovi po lepem petju in ki še danes, edini v Kanalski dolini, poje slovenske pesmi. Še posebej vzneseno so peli za praznike, da se jih je slišalo tja do mosta. Zapisoval si je pesmi, ki so jih peli v zadnjih tridesetih letih in skupaj jih je več kot 400*. Še širše pa so se ukovški pevci uveljavili s pevskim zborom »Planinka«, ki je bil ustanovljen leta 1971. Vodil ga je takratni organist Franc Sivec, doma iz Posočja, pastir in mlekar v ukovški mlekarni. Na raznih prireditvah in zborovskih srečanjih so peli ljudske in cerkvene pesmi. Posamezne ukovške pevke in pevci so sloveli po lepoti svojih glasov. Leta 1982 pa so mladi pevci ustanovili nov zbor »Ojsternik«, ki ga je vodil Oswaldo Errath. Tudi oni so uspešno nastopali, a prenehali leta 1989. V zadnjih letih je Oswaldo večkrat pomagal vaditi mladeniče za petje v konti. Nam pa je veliko svetoval in pomagal zbirati podatke za film, raziskavo in dokumentiranje posnetkov.

* Seznam je objavljen v knjigi Maria Gariupa, *Holmar. Voci che si stanno spegnendo. Raccolta di notizie sul canto e la musica degli sloveni della Val Canale e i loro problemi etnico-linguistici*. Trst: Mladika, 2005, str. 159–163.

Elisa Copetti, Giorgia Delussu in Lysbeth Kanduth med izdelovanjem pušeljcev, 22. 7. 2006.

Oswaldo Errath pripoveduje o tem, kako je bilo družinsko življenje prepojeno z glasbo, o cerkvenem in ljudskem petju in svojem vodenju cerkvenega pevskega zbora, 22. 7. 2006.

Med žegnom

Samemu žegnu smo posvetili dokumentarni film *Pesmi na žegnanju v Ukvah*, zato ga na tem mestu ne obravnavamo, ampak predstavljamo le pričevanja z žegna, ki v film niso bila vključena.

V letih naših snemanj je bil nekaj posebnega žegen leta 2007, ko je praznovanje trajalo samo en dan. Petkovi in sobotni zabavni sporedi so namreč morali odpasti, ker je bilo *na patóci*, na trgu ob stari mlekarni, kjer so vsako leto postavili šotor, gradbišče. Na srečo je bilo v nedeljo lepo vreme, tako da strehe sploh nismo pogrešali. Nekateri starejši vaščani so celo menili, da je bil po dolgem času spet pravi praznik, da je oživel vzdušje praznovanja »po starem«, ko se je vse dogajalo na en dan. Razpoloženje je bilo izjemno. Sprevod se je končal *pr lipi*, pod lipo sredi vasi in tam so bili postavljeni plesišče, mize in klopi za zaključno zabavo s plesom. Po koncu spreveda je konta nadaljevala s petjem, kar se tudi sicer dogaja, a izjemno je bilo to, da so pristopili tudi drugi možje in žene in zapeli nekaj pesmi, ki so jih, kot so povedali, peli v nekdanjem pevskem zboru »Ojsternik«.

Že popoldne je za ples igral »Opice band«, zvečer pa so nadaljevali »Doganiîrs«.

V Ukvah je veliko pevcev, ki obvladajo tudi razne instrumente. Med njimi je odlični pevec Fritz Meitzinger. Ustavili smo ga sredi praznične vrvenja, da bi nam povedal nekaj o tem, kaj mu pomenita glasba in žegen. Spominjal se je svojega otroštva v glasbeni družini, kjer so vsi igrali instrumente in prepevali doma in v cerkvi. Še posebej je bila glasba zanj pomembna takrat, ko se je s starši vrnil v Ukve iz Beljaka, kjer se je rodil in je znal samo nemško, medtem ko je bila v šoli le italijanščina, otroci na vasi pa so govorili slovensko. A v vasi so vsi peli v zboru ali igrali na instrumente in tudi v pihalni godbi, tako da je sam postal del tega življenja in doživel povezovalno moč glasbe. Žegen se mu zdi čudovit, ker združuje stare in mlade vaščane, ki imajo vsi veselje do glasbe, radi pojejo in igrajo. Ko je pel v konti, je

Fritz Meitzinger
pripoveduje o tem, kako
pomembna je zanj in
njegovo družino glasba
in kaj mu pomeni žegen,
22. 7. 2007.

Gabriele Moschitz pripoveduje o svojem ansamblu »Doganîrs« v senčni uličici, stran od prazničnega vrveža, 22. 7. 2007.

Giulio Meitzinger in Giuseppe Kravina pripovedujeta o ansamblu »Opice band«, ki je tega leta igral tudi na zaključnem plesu pod lipo, pred ansamblom »Doganîrs«, 22. 7. 2007.

bil srečen, da ga je poslušala mama, dva sinova pa sta bila med muzikanti. To lahko doživiš samo na žegnu.

V žegnih, ki smo jih snemali, je v sprevodu po vasi in za ples največkrat igral ansambel »Doganîrs« (furl. cariniki), ki ga je leta 1974 ustanovil Gabriele Moschitz iz bližnjih Žabnic. Tudi on je iz glasbene družine, oče je bil organist, doma so imeli klavir, harmoniko, kitaro in violino. Tudi drugi člani ansambla so večinoma samouki iz glasbenih družin iz Žabnic in Ukev, nekaj pa jih je obiskovalo domačo pihalno godbo in glasbeno šolo. Vsak obvlada več glasbil, med igranjem v sprevodu skozi vas pa se tudi pomešajo med pevce in sodelujejo pri petju. Znajo na pamet številne narodne in narodnozabavne pesmi in melodije, veliko Avsenikovih, Slakovih, Alpskega kvinteta, prepevajo pa v štirih jezikih (slovensko, nemško, italijansko, furlansko). Nastopajo tudi drugod v Furlaniji, Italiji, Sloveniji in Avstriji. Gabriele Moschitz tudi sam sklada in na žegnu je moč slišati tudi njegove skladbe.

V letih naših snemanj so bile Ukve za žegen glasbeno skoraj povsem samozadostne, saj so, razen nekaj Žabničanov, domačini peli v cerkvi in v konti, igrali v sprevodu po vasi in za ples. V posebno veselje domačinom in obiskovalcem je bil »Opice band«, ki so ga leta 2005 ustanovili mladi fantje iz vasi. Na začetku jih je bilo šest, najmlajši je štel 13, najstarejši pa 19 let. Tudi med njimi je vsak obvladal več instrumentov, občasno pa se jim je pridružil oče enega od njih, da jim je pomagal pri težavnejših skladbah. Kot sta nam pripovedovala trombetist Giuseppe Kravina in

harmonikar Giulio Meitzinger, so radi igrali na žegnu in razveseljevali ljudi in da je to enkratna priložnost za mlade glasbenike, da se izpopolnijo in navadijo nastopanja. Želeli so nadaljevati »questa nostra musica«, glasbeno tradicijo doline, doma in v slovenski in avstrijski soseščini. V njihovem repertoarju je bila občutna navezava na Avsenike in slovensko narodnozabavno glasbo, pa tudi na avstrijsko popularno glasbo.

Božič in novo leto

Rekruti v Ukvah niso glavne osebe le v žegnu, temveč tudi v šegah ob božiču in novem letu, saj postavijo božično drevo sredi vasi in koledujejo. Želeli smo posneti postavljanje božičnega drevesa teden dni pred božičem, žal pa smo zamudili podiranje drevesa v gozdu in postavljanje na trgu. Ujeli smo le skupino fantov ob že stoječem drevesu, zadovoljnih z opravljenim delom, v družbi deklet, ki so jim prinesle kuhano vino.

Don Mario Gariup,
ukovski župnik pri
polnočnici, 24. 12. 2009.

Organist Oswald Errath
in pevci na koru pri
polnočnici, 24. 12. 2009.

Za božič pa je v Ukvah posebej lepa polnočnica v slovenskem in italijanskem jeziku, s petjem cerkvenega pevskega zbora. V preteklosti so jo

obiskovali ljudje tudi od drugod, še posebno sorodniki iz Avstrije. Leta 2009, ko smo snemali, pa je bilo malo ljudi zaradi izredno slabega vremena. A kljub temu je bilo lepo vzdušje. Posnetek je bil pozneje urejen in montiran, s pomočjo Oswalda Erratha pa smo tudi zapisali naslove vseh pesmi, ki so jih zapeli pevci.

Izredno zanimiva stara šega v Ukvah je koledovanje. Imenujejo jo *šapa*, *velika šapa* ali *brina*. Pravijo tudi, da *šapajo* ali *brino nosijo*. Tudi tu so, kot na žegnu, glavni rekruti, spet v sodelovanju z vaščani, pevci in dekliškimi vrstnicami.

Brina je ploščat šop povezanih smrekovih vej, na njem je prišito rdeče žametno srce in na njem predmeti, ki simbolizirajo srečo in blagostanje (npr. denar, da bi ga ne zmanjkalo, podkev za srečo, veriga ljubezni, da se bodo mož in

žena in družinski člani vedno imeli radi, veriga za dobro vožnjo servitutnega lesa itd.; glede na razmere si izmislijo tudi nove, tokrat npr. zvončke – da bi kmalu zopet zvonili zvonovi v popravljenem zvoniku ukovške cerkve). Po tradiciji je to delo pripadlo gospodnji vaške gostilne, tu pa sta se ga lotili prijateljici, od katerih je ena hči gostilničarke, druga pa je tudi iz družine, ki vodi gostilno. Smrekove veje so jima iz gozda prinesli rekruti. Srce iz rdečega žameta za na *brino* je napravila gospodinja iz vaške gostilne že pred dobrima desetletjema, predmete, ki jih prišijejo na srce, pa vsako leto posodijo vaški gospodarji.

Fantje koledujejo 27. decembra od hiše do hiše, tistim, ki takrat niso doma, pa voščijo 1. januarja v gostilni. Med našim snemanjem je bilo tako, da so v hišo vstopili trije: prvi je nosil *brino* (ta je moral biti eden od rekrutov), drugi je nosil pladenj s kozarci in steklenico martinija, tretji pa je zbiral prispevke v blagajno. Pred hišni vhod so na tla postavili *lanterno*, svetliko, povedali so, da zato, da se v temni vasi ve, kje so. Domačim so voščili s pojasnjevanjem simbolike predmetov na *brini*. Povedali so, da voščilo vedno prilagodijo družini glede na starost in število članov in da ga povedo slovensko oziroma ukovško in italijansko in da bi ga povedali tudi nemško, če

Sandra Preschern in Agnese Wedam izdelujeta *brino* na Agnesinem domu, 26. 12. 2006.

Gospodinja in rekrut z *brino*, 27. 12. 2006.

Rekrut z *brino* v gostilni Pr Karantu vošči gospe, ki je prišla od maše, 1. 1. 2007.

Rekrut z *brino* v gostilni Pr Lučki vošči gospe, ki vodi gostilno, 1. 1. 2007.

Harmonikar Giulio Meitzinger
v gostilni Pr Lučki, 1. 2. 2007.

Medtem ko rekruta v gostilni
Pr Lučki še voščita gostom,
pevci zapojejo, 1. 2. 2007

Zabava po večerji v restavraciji
Rio argento, 1. 4. 2007.

bi kdo želel. Spremljali so jih pevci in dekleta s kuhanim vinom. Ob odhodu iz hiše je rekrut zavpil: »Hoch!« in pevci so zapeli nemško pesem »Hoch soll sie leben«, nato pa so nadaljevali s petjem slovenskih pesmi.

Koledovanje se je nadaljevalo 1. januarja *Pr Karantu*, kamor so ljudje prihajali po jutranji maši in se nadaljevalo *Pr Lučki*. Ljudje v gostilni so jih bili veseli, zapeli so, pridružil se je harmonikar in razvilo se je spontano praznično razpoloženje.

V Ukvah je v navadi, da rekruti nekaj denarja, ki so jim ga podarili ljudje pri *šapi*, podarijo cerkvi ali kupijo zanjo kak predmet, o čemer se posvetujejo z župnikom. Zgodaj spomladi pa priredijo večerjo in nanjo povabijo pevce, dekleta in vse, ki so jim posodili predmete za *brino* ali kako drugače pomagali pri *šapi*. Zato so včasih na večerjo s seboj prinesli tudi *brino*, da so predmete vrnili kar tam, tako da se je vedelo, čemu sploh imajo večerjo. Po večerji se razvije sproščena in vesela zabava, ki je, tako kot vse šege z rekruti, polna petja, muzike in plesa.

Zaključek

Naj na koncu podam še pregled enot v zbirki video posnetkov iz Ukev med leti 2006 do 2009:

- *Žegen 2008*, uredil Naško Križnar, 2008
- *Petje pri polnočnici 2009*, uredil Miha Peče, 2010
- *Žegen 2009*, uredil Miha Peče, 2015
- *Pesmi na žegnanju v Ukvah. Posneto med leti 2006 in 2009* (dokumentarni film, snemanje Naško Križnar, Miha Peče, Sašo Kuharič, režija Miha Peče), Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Avdiovizualni laboratorij 2015
- *Filmi Simona Prešerna* (digitalizirani filmi, ki jih je posnel Simone Preschern v šestdesetih do osemdesetih let 20. stoletja v Ukvah, Žabnicah in na Trbižu)
- *Arhiv 8 mm filmov Simona Prešerna* (digitalizirani filmi, ki jih je posnel Simone Preschern v šestdesetih do osemdesetih let 20. stoletja v Ukvah, Žabnicah in na Trbižu)
- *Filmi iz vrečke* (snemanje in režija Naško Križnar), Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Avdiovizualni laboratorij 2019 (V njem Simone Preschern komentira svoje super 8 mm filme, s katerimi je od šestdesetih do osemdesetih let 20. stoletja snemal praznovanja, šege in družinske dogodke v Ukvah, Žabnicah in na Trbižu.)
- 18 DVDjev nemontiranega gradiva

Zbirka je strokovno urejena in posnetki so dopolnjeni s pisnimi zapisi posnetih pogovorov. Tako je na voljo zainteresirnim raziskovalcem in ljubiteljem Ukev in Kanalske doline.

